

Országgyűlési képviselő

Módosító javaslat

dr. Szili Katalin asszonynak
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 94. §-ának (1) bekezdése és 102. §-ának (1) bekezdése alapján **az egyes egészségügyi törvények módosításáról szóló T/18093. számú törvényjavaslathoz** az alábbi

m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztjük elő:

1. A törvényjavaslat az alábbi új 8-9. §-okkal egészül ki, a további szakaszok számozása értelemszerűen módosul:

„8. § Az Eütv. 165. §-a a következő c)-d) pontokkal egészül ki:

/E fejezet alkalmazásában/

„c) egyedülállóvá vált nő: a reprodukciós eljárás megkezdését követően özvegygé vált, elvált nő, valamint akinek élettársi kapcsolata felbomlott;

d) egyedülálló nő: a reprodukciós eljárás megkezdésekor házastársi, élettársi kapcsolatban nem álló nő.”

9. § (1) Az Eütv. 167. §-ának (1) bekezdése az alábbi rendelkezéssel egészül ki:

„Reprodukciós eljárás egyedülálló nő esetében is igénybe vehető, amennyiben a nő meddő, vagy amennyiben romló egészségi állapota folytán reprodukciós képessége belátható időn belül nagy valószínűséggel véglegesen megszűnik, s a terhesség elhasztása várhatóan azt eredményezné, hogy ennek következtében gyermeket természetes úton már nem vállalhatna.”

(2) Az Eütv. 167. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A reprodukciós eljárás – amennyiben a női ivarsejt megtermékenyítése már megtörtént – a házastársi (élettársi) kapcsolat megszűnése után az egyedülállóvá vált nőnél tovább

folytatható. Amennyiben azonban a megtermékenyítés testen kívül történt és az embrió beültetésére még nem került sor, a házastársak (élettársak) a reprodukciós eljárás megkezdése előtt, a 168. § (1) bekezdése szerinti együttes kérelmükben erre az esetre nézve az eljárás folytatását a házastárs (élettárs) halála esetére előzetesen kifejezetten kizárhatják.”

2. A törvényjavaslat 8. §-a az alábbiak szerint módosul:

„8. § (1) Az Eütv. 168. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Reprodukciós eljárás – egyedülállóvá vált nő esetén annak folytatása – a házastársak, illetőleg élettársak együttes, az egyedülálló nő, illetve – a 167. § (2) bekezdése szerinti kizáró nyilatkozat hiányában, valamint a letétbe helyezett embrióval kapcsolatos rendelkezési jog keretei között – az egyedülállóvá vált nő írásbeli kérelmére végezhető. A kérelmet teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni. Az élettársi kapcsolat fennállásáról az élettársak közokiratban nyilatkoznak.”

(2) Az Eütv. 168. §-ának (2) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A beavatkozás megkezdését megelőzően a beavatkozást végző orvos, illetőleg orvoscsoporthoz tagja az egyidejűleg személyesen megjelent kérelmezőket – egyedülálló nő esetén őt, mint kérelmezőt – az adott esetben elvégezhető reprodukciós eljárásról szóban és írásban tájékoztatja.”

(3) Az Eütv. 168. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A reprodukciós eljárás csak a kérelmezők [**tájékoztatásukat követően tett**] együttes, egyedülálló nő esetén a kérelmező – **tájékoztatásukat követően tett** – írásbeli beleegyező nyilatkozata alapján kezdhető meg, illetve – egyedülállóvá vált nő esetén – a kérelmező írásbeli beleegyező nyilatkozata esetén folytatható. A 171. § (4) bekezdés szerinti női ivarsejt-adományozás esetén a reprodukciós eljárás megkezdésének, illetve folytatásának feltétele az adományozó – a (6) bekezdés szerinti tájékoztatást követően tett – beleegyező nyilatkozata, illetőleg a 171. § (4) bekezdésében meghatározott együttes nyilatkozat.”

[(2)] (4) Az Eütv. 168. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A 171. § (4) bekezdésében meghatározott módon történő női ivarsejt-adományozás esetén a felajánlás és az adományozó nyilatkozat megtételét megelőzően a beavatkozást végző orvos, illetőleg orvoscsoporthoz tagja, valamint egy, a beavatkozásban részt nem vevő orvos az adományozót szóban és írásban tájékoztatja a beavatkozást megelőzően az adományozót érintő kezelésekről, a beavatkozás jellegéről, kockázatairól, körülményeiről és az adományozásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről. A tájékoztatásra az e törvényben foglalt általános szabályok is megfelelően irányadók.”

3. A törvényjavaslat az alábbi új 11. §-sal egészül ki, a további szakaszok számozása értelemszerűen módosul:

„11. § Az Eütv. 175. §-ának (1)-(2) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Reprodukciós eljárás során testen kívül létrejött és be nem ültetett embrióval kapcsolatos rendelkezés jogát az embriót létrehozó házastársak (élettársak) – a családi állapotukban, illetőleg élettársi kapcsolatukban bekövetkezett változástól függetlenül – valamelyik fél haláláig közösen, illetve egyedülálló nő egyedül gyakorolja. Rendelkezési jogáról azonban az egyedülálló nő vagy házastársak (élettársak) esetén bármelyik fél közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban lemondhat. Véleményeltérés esetén az embrióletét szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az ivarsejt-adományozás révén testen kívül létrehozott embrió feletti rendelkezési jog az ivarsejt felhasználása szerinti reprodukciós eljárásban részt vevő házastársakat (élettársakat) együttesen, egyedülálló nő esetén őt magát illeti meg, az (1) bekezdésben meghatározott feltételek egyidejű figyelembevételével.”

Indokolás

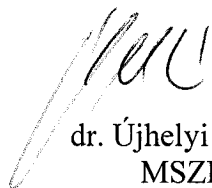
Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. szabályozza az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárásokat. A törvény a különböző reprodukciós eljárásokban való részvételt kizárólag házastársi vagy élettársi meddő párok számára teszi lehetővé.

Jelen módosítással a gyermekvállalás lehetőségét kívánjuk megteremteni az egyedülálló meddő nők, illetve azon egyedülálló nők számára, akiknek romló egészségi állapota következtében reprodukciós egészsége belátható időn belül oly mértékben károsodik, hogy a későbbiekben már nem tudnak gyermek kihordására vállalkozni.

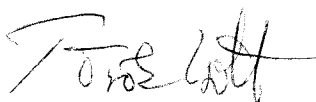
A jogalkotó eredetileg számol azzal az esettel, hogy a párok esetleg felbomlanak, s a házastársi, élettársi kapcsolat megszűnése után is lehetőséget ad az egyedülállóvá vált nő számára a reprodukciós eljárás lefolytatására. E logika mentén véleményünk szerint az egyedülálló meddő nőt is megilleti ugyanaz a jog, amelyben az egyedülállóvá vált nő a kapcsolata felbomlása után részesülhet. Biztosítani szükséges továbbá, hogy azon egyedülállók is vállalhassanak gyermeket, akiknek reprodukciós életszakasza önhibájukon kívül, súlyos betegség következtében jelentősen lerövidül.

Egyedülálló nő meddősége esetén, illetve ha az egyedülálló nő reprodukciós egészsége visszafordíthatatlan romlással fenyeget, indokolt számára a humánreprodukciós eljárásban való részvételt lehetővé tenni, hiszen ilyen egészségi állapotban az idő múlása a legnagyobb rizikótényező. Ilyen esetekben valószínű, hogy mire a gyermeket vállalni kívánó egyedülálló nő komoly párkapcsolatot alakíthatna ki, a gyermekvállalás egészségügyi szempontból jelentősen megnehezül, vagy lehetetlenné válik.

Budapest, 2005. november 21.

dr. Újhelyi István
MSZP

Török Zsolt
MSZP

Mézes Éva
SZDSZ